

Klankbordgroep REG2027

25 augustus 2025

Agenda

Agenda

- Ontvangen reacties na de KBG in juni
- Beslissingen op openstaande punten
 - WACC-stelsel
 - Bouwrente
 - Overgangsmaatregelen
- WACC
- Update Methode

Ontvangen reacties

(afgezien van de WACC)

Ontvangen reacties (1/3)

- Netbeheer Nederland
 - Maakt zich zorgen over de omvang van de toetsing en de administratieve lasten die komt kijken bij flankerend beleid. Op dit moment moet er al uitgebreide informatie worden bijgehouden en aangeleverd. Dit wordt alleen maar meer en leiden niet altijd tot een betere bepaling van efficiënte kosten.
- Stedin
 - Stedin is van mening dat de vergelijkbaarheid van netbeheerders moet worden aangetoond in plaats van aangenomen, voordat conclusies worden getrokken over inefficiënties op basis van een vergelijking. Stedin onderschrijft de methodiek waarbij inefficiënties kunnen worden aangetoond via procestoetsing en monitoring. Dit biedt een kans om te laten zien dat Stedin efficiënt werkt. Wel moeten de instrumenten gericht zijn op de grootste beïnvloedbare kosten en belangrijkste processen.
 - De overstap naar de kostengebaseerde methode in de situatie dat nog niet alle start-GAW's heeft een effect op de vergoeding van efficiënte kosten. Per saldo krijgt Stedin zijn efficiënte kosten van de start-GAW niet vergoed. Een correctie is nodig.
- Vereniging Gasopslag Nederland
 - ACM toetst geen strategische keuzes. Zowel in het methodebesluit als in het toezicht op de investeringsplannen wordt dit niet gemonitord. Deze keuzes hebben ook invloed op de Capex en de Opex.
 - ACM moet hetzelfde energietransitiemodel gebruiken bij het Methodebesluit en bij de investeringsplannen. Het model dat bij de investeringsplannen wordt gebruikt is het juiste startpunt.
 - Bij elektriciteit is er een “volloop risico” (risico bij de netbeheerders) voor gas is dit juist het “leegloop risico” (risico bij de gebruikers). Het zou beter zijn als deze risico's en bijkomende kosten worden gesocialiseerd over alle partijen in Nederland.
 - De ACER benchmark kan worden gebruikt voor het vaststellen van de statische efficiëntie van GTS in het volgende Methodebesluit. Daarnaast verzoekt VNG de ACM om in het nieuwe methodebesluit een benchmark op te nemen voor de elektriciteitsprijs en de efficiënte inzet van assets.

Ontvangen reacties (2/3)

- TenneT
 - Als kostenposten met terugwerkende kracht moeten worden onderzocht en er misschien wel of geen verjaringstermijn is, geeft dat onzekerheid over inkomsten voor TenneT. Graag worden er hier duidelijke kaders voor ontwikkeld zodat er stabiliteit ontstaat rond de inkomsten.
 - TenneT kan zich vinden dat de ACM een methodebesluit opstelt voor TenneT net op land inclusief de systeemtaak. TenneT stelt ook voor dit te doen voor de schatter van de verwachte kosten.
 - In het methodebesluit is een gestileerd processchema op zijn plaats, zoals ook gepresenteerd tijdens de vorige klankbordgroep. Hierin moet duidelijk zijn dat een signaal altijd eerst leidt tot onderzoek, en onderzoek altijd eerst leidt tot een verbeterfase.
 - Korten zonder verbetertraject kan volgens TenneT alleen als er geen verbeterplan is opgesteld of wordt uitgevoerd. Een korting op reeds ontvangen inkomsten kan in de visie van TenneT alleen binnen een termijn, en als dit volgens het toetsingskader en objectieve criteria blijkt.
 - TenneT kan zich vinden in de eisen van transparantie van de ACM. In het nieuwe rapport zal TenneT ook al rekening houden met de door de ACM gestelde eisen. TenneT stelt voor dat de ACM niet elk jaar dezelfde eisen stelt aan de presentatie van het tarievenvoorstel.
- Westland Infra Netbeheer B.V.
 - Er zijn zorgen om het ontbreken van een alternatief plan en een overgangsmethodiek. Het is goed om na te denken hoe er wordt omgegaan met grote inkomstenverschillen en hier een plan voor op te stellen. Dit kan namelijk zorgen voor financieringsproblematiek. Volgens onderzoek van hun consultant zorgt cost-plus voor een nadelig effect voor Westland Infra. Zij maken zich zorgen als overgangsmaatregelen uitblijven.

Ontvangen reacties (3/3)

- Gasunie Transport Services B.V.
 - GTS merkt op dat schatten ver in de toekomst lastig blijkt. Ook zijn sommige kosten lastig te voorspellen. Jaarlijks laten herschatten kan hierbij helpen. De ACM moet voorzichtig zijn met het corrigeren hiervan. Tot slot moet er duidelijkheid komen van de hoogte van de toegestane inkomsten ten tijde van het tarievenbesluit. Kosten die kunnen worden getoetst moeten dus vooraf worden aangegeven. Ook is de versnellingsfactor van 1,3 is niet cijfermatig onderbouwd. GTS heeft wel onderbouwd waarom deze moet worden aangepast.
 - 10% prikkel bij verkoop assets door GTS moet wel in tact blijven bij de overdracht aan zustermaatschappijen of regionale netbeheerders. Volgens GTS zorgt dit niet voor hoge nettarieven. Deze prikkel zorgt er juist voor om de verkoopopbrengst te maximaliseren.
 - GTS ondersteunt het voornemen van de ACM om de inkomsten neutrale overdracht van assets van GTS naar Gasunie, die nu via een incidentele correctie plaatsvindt, structureel te borgen in de nieuwe reguleringsmethodiek.
 - De vergelijking van kosten van netbeheerders onderling is alleen zinvol wanneer structureel vergelijkbare netbeheerders met elkaar worden vergeleken. Ook vergelijken met TSO's kan alleen worden toegestaan als het structureel vergelijkbare netbeheerders zijn. Graag legt de ACM dit vast.
 - De ACM moet nader toelichten waarom zij een referentieperiode van 3 jaar hanteren. Ook in combinatie met het veranderen van de RD uitvraag in 2026. Ook moet de ACM kosten/prestaties die zij gaan monitoren duidelijker uiteenzetten. Ook om verkeerde interpretatie te voorkomen. De ACM kan hiervoor een uitgebreide lijst opstellen om duidelijkheid te verschaffen. Daarnaast ontbreekt een uitwerking van de wijze waarop de ACM uitvoering geeft aan het proces van onderzoek en interventie.
 - GTS vindt de rolverdeling dat de netbeheerder en verbeterplan moet opstellen en de ACM deze moet beoordelen problematisch en ontvangt hier graag nadere toelichting op.
 - GTS wijst erop dat het methodebesluit dient om de methode voor vaststelling van de tarieven te bepalen. Deze biedt geen grondslag voor de ACM om additionele publicatieverplichtingen op te leggen dan uit de wetgeving volgen.

Beslissingen op openstaande punten

- Direct vergoeden van bouwrente
- WACC-stelsel
- Overgangsmaatregelen en compensatie
- WACC (o.m. het trapjesmodel)

Direct vergoeden van bouwrente

Conclusie: de ACM gaat bouwrente niet direct vergoeden

- Elektriciteitsnetbeheerders maken zich zorgen over het kunnen financieren van investeringen en pleiten voor het direct vergoeden van uitgaven voor bouwrente.
- Op grond van een wettelijke bepaling ontvangt TenneT in de huidige periode al directe vergoeding van bouwrente, de zogenoemde T-0 vergoeding.
- Deze wettelijke bepaling vervalt, dus moet de ACM hierover zelfstandig een beslissing nemen.

Overwegingen

- De financieringsbehoefte voor netbeheerders neemt onmiskenbaar toe. We hebben dit verkend en overwogen en besloten om niet over te gaan tot het direct vergoeden van bouwrente.
- Een belangrijke overweging is dat wij juridisch beperkt zijn. De tarieven moeten kostengebaseerd zijn, terwijl bouwrente uitgaven zijn die eerst worden opgeteld bij de activawaarde. Pas nadat een actief in gebruik is genomen worden vermogenskosten vergoed via de afschrijvingen. Het vergoeden van uitgaven betekent dat afnemers betalen voor investeringen voordat deze in gebruik genomen zijn. Dit sluit niet aan bij het principe van kostenreflectiviteit.
- Daarnaast menen wij dat de bestaande regulatorische kaders voldoende houvast geven voor netbeheerders om zich te financieren. Wij zien geen belemmering voor netbeheerders om te de nodige investeringen te doen.
- Wat meespeelt is dat de betaalbaarheid van de energievoorziening nu hoog op de agenda staat. In navolging van het advies van het IBO, wordt er nu juist gekeken naar maatregelen om kosten in de tijd naar achteren te schuiven. Het direct vergoeden van uitgaven verhoudt zich daar niet goed mee.
- Voor TenneT is er sprake van een impactvolle wijziging. Er ontstaat een aanzienlijke extra financieringsbehoefte. Toch meent de ACM dat invloed op de ruimte voor investeringen beperkt is omdat de aandeelhouder met de garantstelling een duidelijk signaal heeft afgegeven over het financieren van de investeringen die wettelijk verplicht zijn.
- Doordat de beslissing om de bouwrente niet direct te vergoeden een wijziging is ten opzichte van de huidige situatie, zal dit een dalend effect op de tarieven hebben.

WACC-stelsel (inflatievergoeding)

Conclusie: de ACM wijzigt het WACC-stelsel voor elektriciteitsnetbeheerders naar nominaal

- De ACM hanteerde altijd een reële WACC. In 2022 is de ACM voor gasnetbeheerders overgestapt van reëel naar nominaal vanwege het afnemend gasgebruik. En voor elektriciteitsnetbeheerder naar de tussenvariant reëel-plus, om daarmee de financieringsbehoefte voor netbeheerders te beperken.
- Elektriciteitsnetbeheerders pleiten er nu voor om ook naar nominaal over te stappen. Dit zou dan de financieringsbehoefte drukken.

Overwegingen

- Voor gasnetbeheerders geldt momenteel een nominaal stelsel. De belangrijkste overweging om voor elektriciteitsnetbeheerder ook te kiezen voor nominaal is de consistentie in de systematiek.
- Ook de consistentie met het huidige methodebesluit speelt een rol bij deze beslissing. In dat methodebesluit heeft de ACM besloten het WACC-stelsel te wijzigen om elektriciteitsnetbeheerders tegemoet te komen voor hun oplopende financieringsbehoefte. Het verhoudt zich met die beslissing om de financieringsbehoefte waar dat mogelijk is verder te verlichten.
- Het gaat bij deze inflatievergoeding, ook bij directe vergoeding (nominaal), om het vergoeden van kosten. Het principe van kostenreflectiviteit verzet zich niet tegen een nominaal stelsel.
- Tegelijkertijd is deze kwestie ook een verdelingsvraagstuk: de keuze voor een nominale vergoeding, heeft een stijgend effect op de tarieven.

Overgangsmaatregelen en compensatie

Conclusie: de ACM neemt geen overgangsmaatregelen op in het methodebesluit

- Regionale netbeheerders hebben gepleit voor het opnemen van enerzijds overgangsmaatregelen en anderzijds nadeelcompensatie
- De ACM erkent dat de wijziging van methodiek van maatstafregulering naar de kostengebaseerde methode een financiële impact heeft voor individuele netbeheerders. Sommige zullen meer inkomsten ontvangen, andere minder ten opzichte van de huidige regulering. Welke netbeheerders dat zijn kan verschillen voor gas en elektriciteit. Dit is het gevolg van de keuze om per netbeheerder alleen de efficiënte kosten te vergoeden, niet meer en niet minder.
- Het introduceren van overgangsmaatregelen zou tot doel hebben om die financiële impact te laten ingroeien, zodat de impact op de inkomsten in het eerste jaar of jaren van de reguleringsperiode wordt verzacht.
- Dit verhoudt zich niet goed tot de gekozen methode en kostenreflectiviteit. Netbeheerders die in de nieuwe methode minder ontvangen dan zij nu krijgen, zouden nog enige tijd meer ontvangen dan hun efficiënte kosten. Netbeheerders die in de nieuwe methode recht hebben op meer inkomsten dan zij nu krijgen, ontvangen enige tijd minder dan hun efficiënte kosten. Dit is niet houdbaar.
- De ACM honoreert geen claims voor compensatie van eventuele financiële nadelen (of het missen van verwachte voordelen). Deze voor- en nadelen zijn het gevolg van beslissingen onder de maatstafregulering. Naar mening van de ACM is de hoogte van de vergoeding die netbeheerders in voorgaande reguleringsperiodes hebben ontvangen ter dekking geweest van de efficiënte kosten in die reguleringsperiode, onder de toen geldende methode van regulering.

WACC

WACC – agenda

- Reacties partijen op KBG 26 mei
- Parameters WACC
- Uitwerking trapjesmodel
- Inflatie
- Mogelijkheid tot lenen tegen de KVV

WACC – Reacties partijen 1

- TenneT
 - Vindt gebruik van historische gegevens in inflatieschatting niet goed; als dit relevant was zouden instanties als CPB dat wel in hun prognose meewegen. Eventueel gemiddelde van prognoses van verschillende instanties gebruiken. Als ACM vasthoudt om historische cijfers mee te wegen, dan is 3 jaar geen goede termijn omdat de inflatie in 2022 heel hoog was.
- GTS
 - MRP moet gebaseerd worden op historisch gemiddelde (5,27%) en niet verlaagd worden naar 5,20%. Bij drinkwater in eerder jaar werd een afslag toegepast vanwege hoge inflatie, maar nu is de inflatie laag en is afslag niet op z'n plaats. Er is consensus dat historische uitkomst een goede basis vormt, aangevuld met sanity check o.b.v. DGM. DGM geeft geen duidelijke richting over eventuele aanpassing historische uitkomst.
 - Eens met jaarlijks herschatten rente, zodat nacalculatie zo klein mogelijk blijft.
 - Geen reden om trapjesmodel GTS aan te passen. Er is geen reden om dat voor andere netbeheerders eventueel wel te doen.
 - Eens met advies van Brattle om geen aanpassingen aan de beta te doen vanwege de uitfasering gas.
 - Eens met advies van Brattle om geen aanpassing aan de beta te doen vanwege lage investeringen bij gas. Beta o.b.v. CAPM en regressie is simpel en robuust. Systematisch risico bestaat uit velerlei componenten, het is praktisch gezien ondoenlijk om de component investeringen daaruit te extraheren.
 - Eens met Brattle dat aanpassing van de beta vanwege de nieuwe reguleringsmethode niet noodzakelijk is. Ondanks verschuiving van output- naar inputregulering blijkt wezenlijke kader van de regulering ongewijzigd, nl. vergoeding van efficiënte kosten.
- Westland
 - Kan niet lenen tegen de single A rente uit de WACC. Kan een tekort daarop niet meer compenseren met voordelen elders in de regulering. Daardoor zullen ze interen op de vergoeding EV en zal de vrije kasstroom dalen en zal de rente verder stijgen.

WACC – Reacties partijen 2

- Netbeheer Nederland namens RNB's
 - Afslag op historische uitkomst van de MRP van 5,27% naar 5,2% lijkt inconsistent met de trend in historische gegevens. Brattle geeft geen kwantitatieve analyse van economische onzekerheden en die kunnen ook pleiten voor een opslag. Een afslag is ook een afwijking van de ACM-methode. Geen toelichting dat de lagere waarde beter aansluit bij DGM.
 - Dalende inflatie speelt rol in argument van Brattle over MRP. Ofwel het is onjuist om een afslag op de MRP te doen vanwege dalende inflatie, ofwel de historische inflatie is geen goede voorspeller van de toekomst.
 - Verzoek om duiding van: (a) variatie in asset beta's van de peers, (b) verschillen met de beta's van 5 jaar geleden, (c) toelichting waarom de mediaan een goede meting geeft.
 - Verzoek om toelichting hoe Brattle rekening houdt met een mogelijke trend in de gearing van de peers in de peiljaren met het oog op de energietransitie.
 - Verzoek om het VPB-percentages jaarlijks na te calculeren.
 - Een standaard trapjesmodel voor gas is acceptabel, ook vanwege de uitvoerbaarheid. Bij elektriciteit lijkt het logisch uit te gaan van de GAW-ontwikkeling in de sector. Dat kan met een praktische benadering (bijv combi WACC bestaand en nieuw vermogen).
 - Beta en investeringen elektriciteit: de analyse is met verkeerde data gedaan. Regulatorische activawaarde verschilt per land. Activawaarde is geen indicator van financieringscapaciteit. Financieringscapaciteit bepaalt ruimte voor extra investeringen die gefinancierd kunnen worden met schuld; het aantrekken van extra eigen vermogen maakt het risico groter. Betere maatstaven zijn:
 - Investerings t.o.v. EBITDA of FFO (investeringsintensiteit): dit is voor de drie grote RNB's ongeveer dubbel zo hoog als bij de peers
 - EBITDA t.o.v. MVA (ruimte voor extra schuld): dit is voor de drie grote RNB's ongeveer 60% t.o.v. de peers
 - EBITDA beweegt minder goed mee met investeringen door nominale WACC bij gas en geen vergoeding bouwrente onderhanden werk

WACC – reacties partijen 3

- VGN, VLNG & Element-NL
 - WACC van gas moet neerwaarts bijgesteld worden gezien geringe investeringsniveau. Als TenneT zee een opslag krijgt, moet GTS een afslag krijgen, voorstel 1 standaarddeviatie.
- VGN
 - De nieuwe methode zorgt voor meer nacalculatie van kosten van GTS, het risico neemt dus af en de WACC moet lager vastgesteld worden.
- VEMW & Energie Nederland
 - Zie punt VGN
 - Nieuwe methode verlaagt de risico's voor netbeheerders en moet dus tot een lagere WACC leiden.
 - Er is Europees beleid in de maak m.b.v. financiering van energie-infrastructuur. ACM moet de mogelijkheid openhouden hierop in te spelen, eker als die regels tot lagere nettarieven leiden/
- VEMW & Energie Nederland
 - Staatsgarantie TenneT zorgt ervoor dat TenneT op AAA-niveau kan lenen. De gearing zal stijgen omdat de Staat geen kapitaalstoringen meer zal doen.
 - De daadwerkelijke vermogenskosten moeten vergoed worden. Dat past ook goed bij de overstap van output- naar inputregulering.
 - Als de huidige methode wordt gehandhaafd, dan (a) de rente baseren op AAA niveau, (b) de gearing voor de weging van Kev en Kvv aanpassen (Kvv zwaarder wegen) en (c) bij de bepaling van de equity beta gebruik maken van de normale gearing (dus equity beta niet aanpassen).

WACC – Parameters

- Methode voor deze onderdelen ongewijzigd t.o.v. REG22
 - MRP = 5,2%
 - Peers: zelfde als vorige keer, TC Pipelines eruit (van beurs gehaald) en Transgaz erin (nu wel voldoende jaren credit rating)
 - Beta: asset beta = 0,36, equity beta = 0,59 (met tax en gearing) equity beta TT NOZ= 0,82
 - Gearing cq. aandeel vreemd vermogen = 46,2%
 - Inflatie – Historisch t/m juli, voorspelling CPB
- Keuzes gepresenteerd op 26 mei
 - Rente – rente schatten we voor het definitieve methodebesluit; rente wordt jaarlijks herschat; rente wordt nagecalculeerd
 - Energietransitie- enkel opslag op de beta TenneT net op Zee. NBNL was van mening dat er bij deze analyse naar andere indicatoren gekeken moest worden, regulatorische assetwaarde niets zegt over financieringscapaciteit. Brattle geeft aan dat de de beta iets zegt over het systematisch risico en niets over de financieringscapaciteit van de onderneming. De ACM volgt deze analyse van Brattle
 - Nieuwe methode – geen aanpassingen voor de WACC
- Keuzes gewijzigd na 26 mei
 - VPB: gebaseerd op augustus, jaarlijks herschat en nagecalculeerd

WACC – trapjesmodel

Aanleiding

- We houden bij de kostenvoet vreemd vermogen in de WACC rekening met in het verleden aangetrokken financiering. Hierbij gaan we uit van 10 even grote jaarlagen. Ieder jaar loopt één jaarlaag af en moet deze worden geherfinancierd.
- Door de groei in investeringen bij elektriciteit zijn de jaarlagen niet langer even groot, maar zijn nieuwe jaarlagen groter dan oude. Netbeheerders hebben gevraagd om de weging van de jaarlagen aan te passen om tot een meer passende vergoeding te komen. Dit vindt de ACM redelijk.
- Een aangepast trapjesmodel levert niet structureel een hogere of lagere vergoeding op, maar wel een vergoeding die meer aansluit bij de ontwikkeling van de financiering met vreemd vermogen.
- ACM wijzigt het trapjesmodel alleen voor elektriciteit, voor gas blijft ze bij het huidige trapjesmodel

Voorgestelde methode:

- De jaarlagen van het trapjesmodel worden tot en met 2024 gebaseerd op de werkelijke ontwikkeling van de GAW.
- Voor toekomstige jaren 2025-2026 (tot 2028 voor LNB's) is een schatting gemaakt van de GAW op basis van de geplande investeringen uit de investeringsplannen, inclusief aanname over afschrijvingsprofiel van de geplande investeringen.
- Voor elke jaarlaag is de rente gebaseerd op een obligatie-index van nutsbedrijven met een single-A credit rating (normatief). Dit is onveranderd ten opzichte van het standaard trapjesmodel.
- Ieder tarievenbesluit maakt de ACM een herschatting op basis van de verwachte ontwikkeling van de GAW. De schattingen uit de IPs onvoldoende nauwkeurig.
- Samen met de algehele kostencorrectie, corrigeert de ACM het trapjesmodel achteraf met de daadwerkelijke ontwikkeling van de GAW.
- Hieruit volgt voor elke netbeheerder elektriciteit een individuele WACC
- ACM heeft de impact geanalyseerd en acht dit een voldoende representatieve schatter van de KVV

WACC – mogelijkheid tot lenen tegen KVV

Aanleiding

- Tijdens KBG van 26 mei heeft Westland aangegeven dat zij niet kan lenen tegen de KVV en dat dat eerder geen probleem was omdat zij dit konden compenseren binnen de maatstaf

Analyse ACM:

- We hebben de leningen van de netbeheerders geanalyseerd door te kijken naar zowel de individuele leningen met looptijd 8 t/m 12 jaar als de gehele leningen portefeuille
- De ACM concludeert dat het voor iedere netbeheerder mogelijk is om te kunnen lenen tegen de KVV. We hebben geen indicaties gevonden dat de omvang van de netbeheerder hier een rol in speelt.

Statusupdate

Statusupdate

De ACM geeft een mondeling update over in ieder geval de volgende onderwerpen:

- **Kosten schatten & vergoeden**
- De ACM is een traject gestart om de Regulatorische Accountingregels (RAR) / Afspraken Reguleringsdata (ARD) aan te passen en up te daten. Netbeheerders zijn inmiddels betrokken bij dit traject.
- **Afschrijvingstermijnen meetdomein**
- **Waarborgen tot efficiëntie**
- Naast omschrijving van procestoetsing, monitoring, en onderzoek & interventie komt in het ontwerp methodebesluit ook (niet-limitatieve) lijst van criteria op basis waarvan beoordeling van doelmatigheid en mogelijkheden tot doelmatigheidsverbeteringen plaats gaat vinden. Hiermee wil de ACM op voorhand meer duidelijkheid geven (i) wat de ACM verwacht van een efficiënte netbeheerder en (ii) onder welke omstandigheden de ACM kosten als evident inefficiënt beschouwd. Evident inefficiënte kosten worden niet via de tarieven vergoed.

Statusupdate - beoordelingscriteria

Voorbeeld van beoordelingscriteria: **Inkopen en aanbesteden**

- De systeembeheerder stelt duidelijke inkoop- en aanbestedingsprocedures vast en zorgt voor een systeem van interne controle op de naleving van eigen procedures én wet- en regelgeving.
- De systeembeheerder hanteert een onderbouwde en gedocumenteerde inkoop- en aanbestedingsstrategie.
- De systeembeheerders draagt zorg om op een gestructureerde manier actuele informatie te verkrijgen in de relevante inkoopmarkten en past de strategie aan op de deze informatie.
- De systeembeheerders brengt kansen en risico's van belangrijke keuzes rondom de inkoop- en aanbestedingsstrategie in kaart. Denk hierbij onder andere aan keuzes over:
 - de maak/koopbeslissing,
 - de scope en eventuele clustering van opdrachten,
 - de contractvorm,
 - de aanbestedingsprocedure, en
 - de verdeling van risico's tussen de systeembeheerder en opdrachtnemer.
- Inspiratie onder andere opgedaan van:
 - Algemene rekenkamer: [Beoordelingskader inkoopbeheer | Verantwoordingsonderzoek | Algemene Rekenkamer](#)
 - Expertisecentrum aanbesteden: [Afwegingskader en stappenplan maak/koopbeslissing | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden](#)
 - OESO rapport over infrastructuurprojecten en aanbestedingsstrategie: [Procurement strategy in major infrastructure projects \(EN\)](#)

Kostenverdeling over tijd

Terugblik voorgenomen besluit

- De ACM houdt de maatregelen voor afnemend gasnetgebruik in stand zoals opgenomen in de methodebesluiten 2022-2026. Voor elektriciteit heeft de ACM de mogelijkheid van progressief afschrijven bekeken, maar heeft ze besloten deze mogelijkheid niet verder te onderzoeken. Reden hiervoor is dat de ACM momenteel een te grote kans ziet dat ze hierin een verkeerde beslissing neemt als gevolg van teveel onzekerheden in de huidige maatschappelijke en (geo)politieke ontwikkelingen.

Toelichting besluitvormingsproces

- De ACM heeft in de klankbordgroepen van 16 december 2024, 10 februari, 10 maart (discussie dilemma ACM over betaalbaarheid energierekening korte en lange termijn) en 14 april 2025 ruimte geboden aan stakeholders om haar mening over de te maken keuze in het kostenverdelingsvraagstuk kenbaar te maken. Zowel de mondelinge inbreng in de klankbordgroepen als de schriftelijke reactie na afloop heeft de ACM onderdeel gemaakt van de definitieve besluitvorming.

Afsluiting